

Trele

morele

Numer 8, wrzesień - listopad 2018

Szkoła Podstawowa nr 19 w Toruniu

11 listopada 2017

Drodzy Czytelnicy,
tym razem przygotowaliśmy dla Was wyjątkowy numer gazetki, ponieważ wkrótce będziemy obchodzić wyjątkowe święto - stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę.

Po 123 latach zaborów Polacy znowu mogli poczuć się wolnymi obywatelami w swoim własnym kraju. W 1918 roku nikt jednak nie podarował Polsce niepodległości, trzeba ją było wywalczyć.

Polacy zgłaszali się do tworzonych polskich oddziałów, powstawało Wojsko Polskie. Z dzisiejszymi spadkobiercami pięknych tradycji WP, z żołnierzami toruńskiego Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia, rozmawiamy o całkiem współczesnych sprawach.

Poza tym przyglądamy się bliżej orłom i bielikom, czyli ptakom związanym z naszą symboliką narodową. I już planujemy wycieczkę w 2020 roku!

Przyłączamy się jako szkoła do obchodów Narodowego Święta Niepodległości, przyłączmy się 11 listopada z naszymi rodzicami i rodzeństwem! Do zobaczenia!

Redakcja

Nasza drużyna harcerska 11.11.2017

Wydarzenia

Mamy nowy Samorząd Uczniowski!

We wrześniu uczniowie naszej szkoły wybrali w wolnych, demokratycznych wyborach swój samorząd. W roku szkolnym 2018/19 reprezentować swoje koleżanki i kolegów będą (od lewej na zdjęciu): Kacper (kl. 3ZL), Filip (kl. 7a), Oskar (kl. 5a) i Martyna (kl. 6a).

Samorząd z opiekunką SU – panią Aliną Binnebesel

Historia na wyciągnięcie ręki

4 października br. uczniowie klasy 8a odwiedzili Muzeum Wojsk Lądowych w Toruniu, gdzie przeszli praktyczny pokaz sprzętu wojskowego z czasów II wojny światowej i lat późniejszych. Dziękujemy Panu Kierownikowi muzeum za ciekawą opowieść i bardzo sympatyczne przyjęcie!

III edycja akcji BohaterON

We wrześniu, aby zdążyć przed 2 październikiem, kiedy to w 1944 roku po 63 dniach bohaterskich walk zakończyło się Powstanie Warszawskie, wysłaliśmy KARTKĘ DO POWSTAŃCA.

Panie Pakalska i Strutyńska wraz z uczniami klasy ósmej i trzeciej gimnazjum przesłały SMS-em do żyjących jeszcze powstańców pozdrowienia mające oddać hołd ich bohaterskiej postawie. Aż trudno nam dziś sobie wyobrazić, że młodzi warszawiacy mieli wtedy tyle lat co my – uczniowie klasy ósmej czy trzeciej gimnazjum. Byli zdolni poświęcić własne młode życie, abyśmy my dzisiaj żyli w wolnej, piękniejącej wciąż Polsce.

Tym, którzy przeżyli – dziękujemy!

(M.S., I.L.)

POROZMAWIAJMY ...

W październiku przeprowadziliśmy bardzo interesującą rozmowę z oficerem prasowym Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia w Toruniu, panią kapitan Agnieszką Śmiechowską.

Trele Morele: Dlaczego została Pani zawodowym żołnierzem i czy dużo kobiet jest w wojsku?

Agnieszka Śmiechowska: Podtrzymuję tradycje rodzinne. Mój tata i wujek byli żołnierzami zawodowymi. Ja od dziecka marzyłam o takiej możliwości. Dziś nas – kobiet nie jest dużo ale systematycznie zapełniamy wojskowe szeregi.

T.M.: Jak wygląda typowy dzień żołnierza u Państwa w szkole?

A.Ś.: Jest bardzo dynamiczny. Pobudka wcześnie rano tj. o godzinie 6.00. Dzień rozpoczynamy porannym rozruchem fizycznym (zaprawą). Następnie toaleta poranna i już o godzinie 7.00 jesteśmy na śniadaniu.

Każdy nasz dzień szkoleniowy rozpoczyna apel poranny, a o 8.00 startują zajęcia, na których obecność jest obowiązkowa.

Przed obiadem nasz dowódca prowadzi apel południowy, podczas którego stawia nam zadania na treningi i zajęcia popołudniowe.

Po apelu idziemy na obiad, a następnie bierzemy udział w treningach (np. musztry) i zajęciach popołudniowych. Po nich czyli około godziny 18.00 mamy czas wolny, który wykorzystujemy głównie na samokształcenie i przygotowanie się do zajęć w dniu następnym.

Godzina 22.00 to capstrzyk czyli idziemy spać.

T.M.: Czy za nieposłuszeństwo są jakieś kary?

A.Ś.: Za nieposłuszeństwo, nieregulaminowe zachowanie i wszystkie przewinienia ponosimy konsekwencje dyscyplinarne.

T.M.: Czy w weekendy i święta trzeba zostać w koszarach, czy można iść do domu?

A.Ś.: Ci z nas, którzy w weekendy i święta nie zostaną wyznaczeni do pełnienia wart i służb mogą spędzić ten czas w domu.

T.M.: Czy mundur jest wygodnym ubiorem? Czy nie jest w nim za gorąco, gdy jest upał? Po czym można poznać, że żołnierz służy w artylerii albo w piechocie, albo w lotnictwie itd.?

A.Ś.: Mundur jest tak zaprojektowany i uszyty, żeby żołnierzowi w każdej sytuacji i warunkach atmosferycznych zapewniał komfort.

Głównym wyznacznikiem przydziału do konkretnego rodzaju wojsk jest kolor munduru (w przypadku munduru galowego i wyjściowego) i beretu oraz oznaczenie, które każdy żołnierz nosi na swoim mundurze.

T.M.: Czy poligon artyleryjski w Toruniu jest nadal używany przez wojsko?

A.Ś.: Bardzo intensywnie. Nie tylko przez polskie jednostki artyleryjskie, ale również przez wojska NATO.

T.M.: Co trzeba zrobić, żeby zostać żołnierzem?

A.Ś.: Przede wszystkim dobrze się uczyć i mieć dobre oceny. Poza tym trzeba być zdrowym i sprawnym fizycznie oraz zdyscyplinowanym i niekaranym.

T.M.: Bardzo dziękujemy za udzielenie wywiadu! (notowała I.L.)

Ale wkoło jest wesoło

(humor z lat dwudziestych XX wieku)

Nauczyciel zwraca się do ucznia: Proszę odmienić wyraz „kilogram”!

Uczeń: ja kilogram

ty kilograsz

on, ona, ono kilogra.

11 Listopada- Narodowe Święto Niepodległości Polski.

11 listopada to ważna data dla wszystkich Polaków. Tego dnia Polska odzyskała niepodległość po 123 latach zaborów (rozbiorów naszych ziem dokonanych przez Rosję, Prusy i Austrię).

Na Święto Niepodległości przyjęto akurat tę datę z dwóch powodów. 11 listopada 1918 r. nastąpił oficjalny koniec I wojny światowej. Drugie związane jest bezpośrednio z historią Polski. 11 listopada Rada Regencyjna, która w Królestwie Polskim zastępowała króla lub regenta, oddała swoją władzę w ręce Józefa Piłsudskiego.

Tak pisano o wydarzeniach 11 listopada w "Kurierze Warszawskim" z tamtych czasów: "Nareszcie jesteśmy gospodarzami w znacznej części własnego kraju. Nareszcie po stu dwudziestu kilku latach przyszła godzina, że nie ma już obcego najazdu".

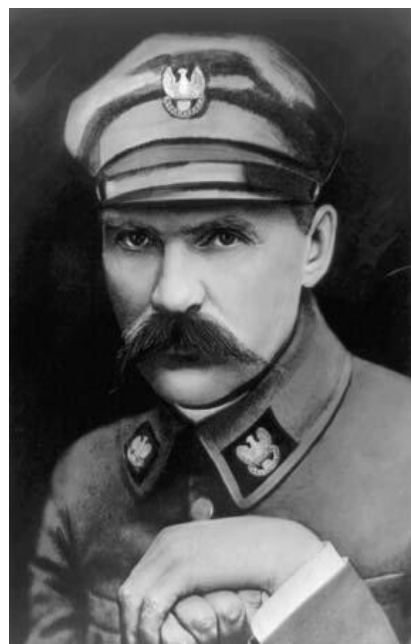
W Piłsudskim widziano osobę, która jest w stanie zjednoczyć wszystkie frakcje polityczne i utworzyć jeden, ogólnopolski rząd.

Święto Niepodległości 11 Listopada jest dniem wolnym od pracy i szkoły.

W tym dniu organizowane są parady, marsze wojskowe czy koncerty patriotyczne.

W Warszawie przed Grobem Nieznanego Żołnierza organizowane są oficjalne uroczystości z udziałem najważniejszych osób w państwie.

11 listopada zostało ustanowione przez Sejm polskim świętem państwowym 23.IV.1937 r. W tym roku obchodzić będziemy okrągłą, setną rocznicę tego święta.

(Beata Glazińska)

Z notatnika przyrodnika

ORZEŁ : BIELIK – CIEKAWOSTKI PRZYRODNICZE

1. Orzeł uważany jest za króla wśród ptaków.
2. Znanych jest około 60 gatunków orłów.
3. Najmniejszy orzeł WĘŻOJAD NIKOBARSKI waży niecałe pół kilo, długość jego ciała to 40 cm, rozpiętość skrzydeł 90 cm.
4. BIELIK OLBRZYMI – waga 6,7 kg; długość ciała do 105 cm; rozpiętość skrzydeł do 2,5 metra.
5. Orły łączą się w pary do końca życia partnera.
6. Znoszą zazwyczaj jedno lub dwa jaja. Silniejsze pisklę potrafi wyrzucić z gniazda słabsze rodzeństwo.
7. Atakujący bielik działa z siłą 300 kg niedźwiedzia i może upolować młodą sarenkę.
8. W Polsce jedne z większych gniazd buduje bielik. Jego gniazda dochodzą do 4 m wysokości, 2,5 m średnicy, a ich waga dochodzi czasem do jednej tony, niektóre gniazda bielika są zajmowane już od 50 lat!
9. Nasz kraj zajmuje drugie miejsce w Europie pod względem liczebności bielika, gniazduje u nas 500 par tego pięknego ptaka drapieżnego.

ZAGADKA

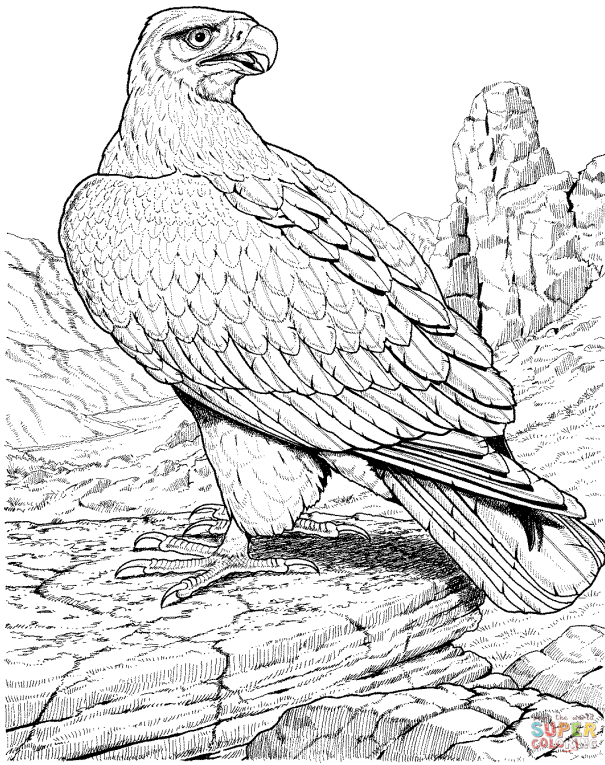
Wzbija się wysoko w górę,
mówi, że jest ptaków królem.
W górach mieszka wielki ptak,
to jest Polski naszej znak.
Zobaczysz go kiedyś może.
To jest właśnie

Czy wiesz, że ...

Nie tylko Polska ma w godle orła.

Orzeł znajduje się też w godle: Rosji, Niemiec, Rumunii , Iraku, Albanii, Austrii, Armenii, Czarnogóry, Egiptu, Filipin, Indonezji, Jemenu, Jordanii, Meksyku, Mołdawii, Panamy, Stanów Zjednoczonych Ameryki.

(Katarzyna Siuda)

ORZEŁ BIAŁY.

A czy wiesz ty, bracie mały...
Gdzie nasz polski orzeł biały?
— Tam wysoko, hen, wysoko,
Gdzie nie dojrzy wroga oko,
Gdzie wolności jasne zorze,
Złote słońko, gwiazdki boże,
Ponad nasze sioła, góry,
Kraży orzeł śnieżnopióry,
Gardząc niewolnictwem podłem,
Jest wolności wiecznem godłem...

Antoni Kucharczyk

Wycieczka w czasie i przestrzeni

Zapraszamy na wycieczkę w 2020 roku!

Mam pomysł na wycieczkę w styczniu 2020 roku! W tym to bowiem czasie zostanie otwarte dla zwiedzających Muzeum Twierdzy Toruń. Będzie to z pewnością ogromna atrakcja dla miłośników fortyfikacji.

Czemu w Toruniu ma powstać takie muzeum? To proste – nasze miasto posiada najlepiej zachowany pierścieniowy zespół obronny w Europie. W naszym mieście istnieje ponad dwieście różnej wielkości pozostałości dawnej twierdzy.

W kwietniu bieżącego roku uczniowie klas 5-8 szkoły podstawowej zwiedzali jedyny zagospodarowany turystycznie Fort IV. Zrobił ogromne wrażenie.

W styczniu 2020 roku zwiedzimy Koszary Bramy Chełmińskiej, zwane też schronem B-66 przy Wałach gen. Sikorskiego. Zgodnie z najnowszymi, multimedialnymi trendami w muzealnictwie, można będzie poznać historię twierdzy i obejrzeć związane z nią pamiątki.

Dla dociekliwych – koszt remontu i zorganizowania Muzeum Twierdzy Toruń wynosi 22 miliony złotych. Ciekawe, ile pieniędzy potrzeba by wyremontować pozostałe forty?
(M.S.)

Nasz „ulubiony” wywiad

We wrześniu powitaliśmy nowych pracowników szkoły i nowych uczniów. Aby ich lepiej poznać, zadaliśmy im kilka ważnych pytań.

Z panią wicedyrektor Beatą Urbańską i nową panią sekretarką Katarzyną Szukiełowicz rozmawiali Zuzia i Kamil z kl. 7a. Nowym uczniom pytania zadawali ich koledzy z klasy (uczniowie kl. 5a / 6a / 7a).

Pani Beata Urbańska

1. Jaka jest Pani ulubiona pora roku?

Lubię każdą porę roku, ale najbardziej lato, bo są wakacje ☺

2. Jaki jest Pani ulubiony kolor?

Ubieram się w różne kolory, natomiast w domu wybieram różne odcienie beżu i brązu.

3. Jaka jest Pani ulubiona potrawa?

W zasadzie lubię wszystko oprócz czerniny. Jestem łasuchem, ale staram się nie jeść za dużo słodczy.

4. Jak jest Pani ulubione miejsce?

Mój ogród. Lubię pracować i odpoczywać w ogrodzie.

5. Jaka jest Pani ulubiona książka / film / piosenka?

Chętnie czytam książki przygodowe i podróżnicze, Lubię teksty Wojciecha Cejrowskiego - są pouczające i dowcipne (np. „Gringo wśród dzikich plemion”). Natomiast muzyka, którą lubię, to rock z lat 80-tych.

6. Jak jest Pani ulubione zwierzę?

Pies. Miałam psa przez 15 lat.

Pani Katarzyna Szukiełowicz

1. Jaka jest Pani ulubiona pora roku?

Wiosna.

2. Jaki jest Pani ulubiony kolor?

Czerwony.

3. Jaka jest Pani ulubiona potrawa?

Kuchnia chińska.

4. Jakie jest Pani ulubione miejsce?

Gdzieś wysoko w górach.

5. Jaka jest Pani ulubiona książka / film / piosenka?

Lubię książki Stephena Kinga, a moja ulubiona piosenka to „Weź nie pytaj”

Pawła Domagały.

6. Jakie jest Pani ulubione zwierzę?

Kocham psy.

<i>Marta, klasa 4a</i>	<i>Konrad, klasa 5a</i>
1. Jaka jest Twoja ulubiona pora roku? Wiosna.	1. Jaka jest Twoja ulubiona pora roku? Lato.
2. Jaki jest Twój ulubiony kolor? Różowy.	2. Jaki jest Twój ulubiony kolor? Żółty.
3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa? Pizza.	3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa? Schab z ziemniakami i sosem.
4. Jakie jest Twoje ulubione miejsce? Basen.	4. Jakie jest Twoje ulubione miejsce? Wieś.
5. Jaka jest Twoja ulubiona książka / film / piosenka? „Alicja w krainie czarów” i „Brzydkie kaczątko”.	5. Jaka jest Twoja ulubiona książka / film / piosenka? Mój ulubiony film to „Dom w głębi lasu”.
6. Jakie jest Twoje ulubione zwierzę? Kot.	6. Jakie jest Twoje ulubione zwierzę? Pies.

<i>Miłosz, klasa 6a</i>	<i>Wiktor, klasa 6a</i>
1. Jaka jest Twoja ulubiona pora roku? Zima. 2. Jaki jest Twój ulubiony kolor? Niebieski. 3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa? Frytki. 4. Jakie jest Twoje ulubione miejsce? Morze. 5. Jaka jest Twoja ulubiona książka / film / piosenka? Film „Avengersi”. 6. Jakie jest Twoje ulubione zwierzę? Krokodyl.	1. Jaka jest Twoja ulubiona pora roku? Lato. 2. Jaki jest Twój ulubiony kolor? Biały. 3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa? Pizza. 4. Jakie jest Twoje ulubione miejsce? Boisko. 5. Jaka jest Twoja ulubiona książka / film / piosenka? Hobbit, Shrek (cz. 3) i piosenka „Despacito”. 6. Jakie jest Twoje ulubione zwierzę? Świnka morska.

Dawid, klasa 7a

1. Jaka jest Twoja ulubiona pora roku?
Zima.
2. Jaki jest Twój ulubiony kolor?
Czerwony.
3. Jaka jest Twoja ulubiona potrawa?
Pizza.
4. Jakie jest Twoje ulubione miejsce?
Niemcy.
5. Jaka jest Twoja ulubiona książka / film / piosenka?
„Mikołajowe sekrety”.
6. Jakie jest Twoje ulubione zwierzę?
Wilk.

Ale wkoło jest wesoło

(humor z lat dwudziestych XX wieku)

- Co, podobno się przeprowadzasz?

– Tak, wyobraź sobie, wynająłem tutaj pokój z łazienką. Mija rok, nadchodzą święta, chcę się wykąpać i nagle okazuje się, że łazienki w ogóle nie ma.

11 listopada – podwójne święto

11 listopada przypada wspomnienie świętego Marcina – patrona m. in. żołnierzy, ludzi ubogich, podróżników i dzieci.

Św. Marcin żył w IV wieku naszej ery na obszarze Cesarstwa Rzymskiego. W bardzo młodym wieku, tak jak jego ojciec, został żołnierzem. Nie lubił jednak wojować, wolał pomagać ludziom, np. dzieląc się z nimi swoimi pieniędzmi.

Wilfred Thompson: „Św. Marcin i żebrak”

Pewnego razu w mroźny, zimowy dzień napotkał na drodze bardzo biednego człowieka, który miał na sobie nędzne, podarte ubranie i trząsł się z zimna. Ponieważ św. Marcin rozdał już wszystkie pieniądze, zdjął swój ciepły, obszerny płaszcz, przeciął go mieczem na pół i jedną połowę oddał biedakowi.

Krótko po tym wydarzeniu św. Marcin odszedł z wojska i został zakonikiem. Jako duchowny wyróżniał się swoją dobrocią i chęcią pomagania innym. Wieści o jego dobrym sercu dotarły do władz kościelnych. Postanowiono, że zostanie biskupem. Św. Marcin był jednak bardzo skromnym, unikającym rozgłosu człowiekiem. Gdy dowiedział się, jaki zaszczyt ma go spotkać, postanowił się ukryć. Schował się w zagrodzie dla gęsi. Ludzie szukali go wiele godzin aż do wieczora chodząc z pochodniami. W końcu zaniepokojone zamieszaniem gęsi zaczęły głośno gęgać i zwróciły uwagę poszukujących na ukrytego św. Marcina. Odnaleziony Marcin zgodził się zostać biskupem. Pomimo zaszczytnego tytułu starał się być blisko ludzi, dużo podróżował spotykając się z księżmi i wiernymi.

Do dzisiaj dzień św. Marcina szczególnie uroczyście obchodzony jest we Francji, Niemczech i w niektórych regionach Polski, np. w Poznaniu i w całej Wielkopolsce. W tym dniu odbywają się pochody z lampionami,

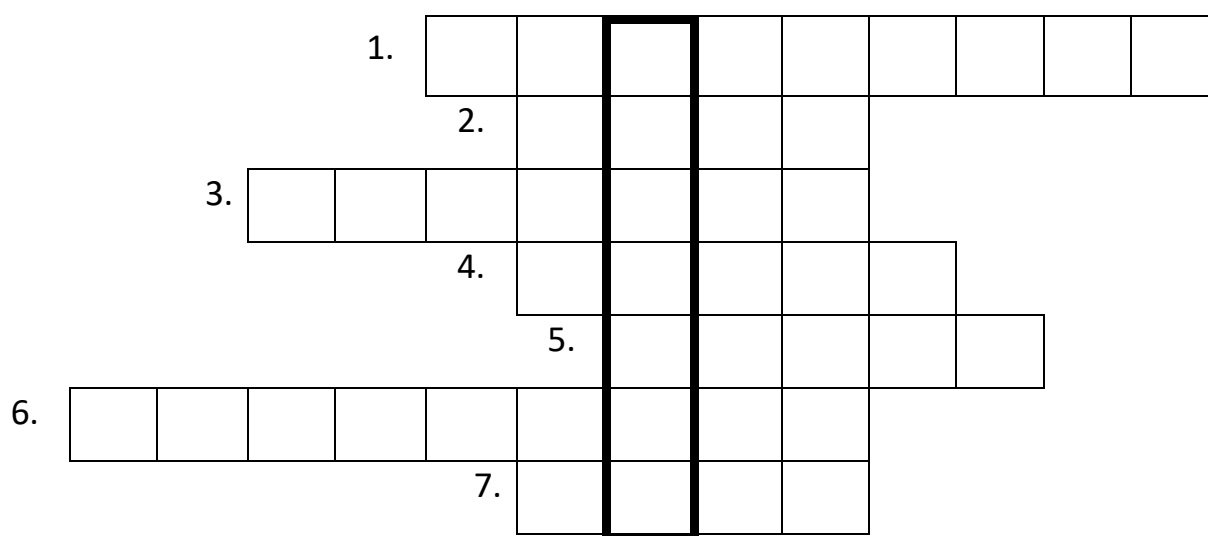

pojawia się jeździec na koniu przebrany za św. Marcina i odgrywane są sceny z jego życia. A na pamiątkę tych wydarzeń przygotowuje się pieczeń z gęsi oraz na deser słodkie rogalce świętomarcińskie, które swoim kształtem mają przypominać końską podkowę. (I.L.)

Rusz głową!

Rozwiązaniem krzyżówki z 7. numeru „Treli Moreli” było hasło: „ZABIWAKA”. Nagrody otrzymali: Mateusz i Miłosz, kl. 8a oraz Wiktoria, kl. 5a. Gratulujemy!

Rozwiązaną krzyżówkę podpisz i oddaj w bibliotece do 23.11.2018r. (I.L.)

1. Tam znajduje się dworek Piłsudskiego - „Milusin”
2. Obraduje w Warszawie, składa się z 460 posłów
3. Miejsce, gdzie ćwiczą żołnierze
4. „Królowa” polskich rzek, najdłuższa polska rzeka
5. Godło Polski
6. Ulubiony koń Piłsudskiego
7. „Jeszcze Polska nie zginęła” to nasz ...